

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 103/21

Luksemburg, 15 czerwca 2021 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-645/19
Facebook Ireland i in.

Ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO): Trybunał określił warunki wykonywania uprawnień przysługujących krajowym organom nadzorczym w zakresie transgranicznego przetwarzania danych

Pod określonymi warunkami krajowy organ nadzorczy może wykonywać swoje uprawnienie do podnoszenia wszelkich zarzucanych naruszeń tego rozporządzenia przed sądami danego państwa członkowskiego, nawet jeśli nie jest on w odniesieniu do tego przetwarzania wiodącym organem nadzorczym

Dnia 11 września 2015 r. przewodniczący Commission belge de la protection de la privé (belgijskiej komisji do spraw ochrony prywatności, „KOP”) wystąpił do Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (niderlandzkojęzycznego sądu pierwszej instancji w Brukseli) przeciwko Facebook Ireland, Facebook Inc. i Facebook Belgium z powództwem o zaniechanie mającym na celu położenie kresu naruszeniom przepisów dotyczących ochrony danych, których miał dopuszczać się Facebook. Naruszenia te polegały w szczególności na gromadzeniu i wykorzystywaniu informacji o zachowaniach w Internecie internautów belgijskich, niezależnie od tego, czy posiadają oni konto na Facebooku, przy użyciu różnego rodzaju technologii, takich jak pliki cookie, wtyczki społecznościowe¹ czy też piksele monitorujące.

Dnia 16 lutego 2018 r. sąd ten uznał się za właściwy do orzekania w przedmiocie tego powództwa i orzekł co do istoty, że sieć społecznościowa Facebook nie informowała dostatecznie belgijskich internautów o gromadzeniu i wykorzystaniu dotyczących ich informacji. Ponadto uznał on za nieważną udzielaną przez internautów zgodę na gromadzenie i przetwarzanie tych informacji.

Dnia 2 marca 2018 r. Facebook Ireland, Facebook Inc. i Facebook Belgium zaskarżyły to rozstrzygnięcie przed Hof van beroep te Brussel (sądem apelacyjnym w Brukseli), czyli sądem, który skierował pytania prejudycjalne w omawianej sprawie. W postępowaniu przed tym sądem belgijski organ ochrony danych („ODO”) występował jako następca prawny przewodniczącego KOP. Sąd krajowy stwierdził swoją właściwość do rozpoznania odwołania wniesionego przez Facebook Belgium.

Sąd krajowy powziął wątpliwości odnośnie do wpływu, jaki ma stosowanie przewidzianego w rozporządzeniu w sprawie ochrony danych² mechanizmu kompleksowej współpracy na kompetencje ODO i, w szczególności, zadał sobie pytanie, czy, w odniesieniu do okoliczności, które zaszły po wejściu w życie RODO, czyli po dniu 25 maja 2018 r., ODO może wystąpić z powództwem przeciwko Facebook Belgium, skoro to Facebook Ireland został uznany za administratora rozpatrywanych danych. Począwszy bowiem od tej daty, a w szczególności w zastosowaniu ustanowionej w RODO zasady kompleksowej współpracy, jedynie irlandzki komisarz

¹ Przykładowo przyciski „lubię to” lub „udostępnij”.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1, „RODO”). Zgodnie z brzmieniem art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia: „[b]ez uszczerbku dla art. 55 organ nadzorczy głównej lub pojedynczej [jedynej] jednostki organizacyjnej administratora lub podmiotu przetwarzającego jest właściwy do podejmowania działań jako wiodący organ nadzorczy – zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 60 – względem transgranicznego przetwarzania dokonywanego przez tego administratora lub ten podmiot przetwarzający.”

ds. ochrony danych jest właściwy do wytoczenia powództwa o zaniechanie, nad czym kontrolę sprawują sądy irlandzkie.

W wydanym w składzie wielkiej izby wyroku Trybunał doprecyzował uprawnienia przysługujące krajowym organom nadzorczym w ramach RODO. Podkreślił on w szczególności, że rozporządzenie to pod określonymi warunkami zezwala na wykonywanie przez krajowy organ nadzorczy danego państwa członkowskiego przysługujących mu uprawnień do podnoszenia wszelkich zarzucanych naruszeń RODO przed sądami tego państwa członkowskiego i do wszczęcia postępowania sądowego w przedmiocie transgranicznego przetwarzania danych³, nawet jeśli nie jest on w odniesieniu do tego przetwarzania wiodącym organem nadzorczym.

Ocena Trybunału

W pierwszej kolejności Trybunał dokonał uszczegółowienia warunków, w jakich krajowy organ nadzorczy, który nie jest wiodącym organem w zakresie przetwarzania transgranicznego, powinien wykonywać przysługujące mu uprawnienia do podnoszenia wszelkich zarzucanych naruszeń RODO przed sądami danego państwa członkowskiego i, w odpowiednim przypadku, do wszczynania postępowania sądowego w celu zapewnienia stosowania tego rozporządzenia. Tak więc, po pierwsze, RODO powinno przyznawać temu organowi nadzorczemu uprawnienie do wydania decyzji stwierdzającej, że to przetwarzanie narusza zasady ustanowione tym rozporządzeniem, i, po drugie, uprawnienie to powinno być wykonywane przy poszanowaniu ustanowionych tym rozporządzeniem procedur współpracy i kontroli spójności.⁴

W odniesieniu do operacji przetwarzania transgranicznego RODO ustanawia bowiem mechanizm kompleksowej współpracy⁵, który opiera się na podziale kompetencji między „wiodącym organem nadzorczym” a innymi krajowymi organami nadzorczymi, których to przetwarzanie dotyczy. Mechanizm ten wymaga ścisłej, lojalnej i skutecznej współpracy między tymi organami, a to w celu zapewnienia spójnej i jednolitej ochrony zasad dotyczących ochrony danych osobowych i zachowania w ten sposób skuteczności (*effet utile*) tego rozporządzenia. W RODO została w tym względzie ustanowiona przysługująca co do zasady wiodącemu organowi nadzorczemu właściwość do wydania decyzji stwierdzającej, że dana operacja przetwarzania transgranicznego narusza zasady zawarte w tym rozporządzeniu⁶, podczas gdy przysługująca innym organom nadzorczymi, których sprawa dotyczy, kompetencja do wydania takiej decyzji, choćby tylko czasowej, stanowi wyjątek od tej zasady⁷. Niemniej jednak, wiodący organ nadzorczy nie może w ramach wykonywania swoich kompetencji zrezygnować z prowadzenia niezbędnego dialogu oraz lojalnej i skutecznej współpracy z innymi organami nadzorczymi, których sprawa dotyczy. Z tego względu wiodący organ nadzorczy nie może zignorować opinii innych organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, zaś wszelkie mające znaczenie dla sprawy i uzasadnione sprzeciwy ze strony któregośkolwiek z tych organów skutkują zablokowaniem, przynajmniej czasowo, możliwości przyjęcia projektu decyzji przez wiodący organ nadzorczy.

Trybunał uściślił ponadto, że okoliczność polegająca na tym, iż organ nadzorczy państwa członkowskiego, który nie jest wiodącym organem nadzorczym w odniesieniu do danej operacji transgranicznego przetwarzania danych, może wykonywać uprawnienie do podnoszenia wszelkich zarzucanych naruszeń RODO przed sądami tego państwa członkowskiego i do wszczynania postępowania sądowego jedynie z poszanowaniem zasad podziału kompetencji decyzyjnych pomiędzy wiodącym organem nadzorczym a innymi organami nadzorczymi⁸, jest zgodna z art. 7, 8 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, gwarantującej danej osobie, odpowiednio, prawo do ochrony danych osobowych i prawo do skutecznego środka prawnego.

---

³ W rozumieniu art. 4 ust. 23 RODO

⁴ Ustanowionych art. 56 i 60 RODO

⁵ Artykuł 56 ust. 1 RGPD

⁶ Artykuł 60 ust. 7 RGPD

⁷ Wyjątki od zasady kompetencji decyzyjnych wiodącego organu nadzorczego zostały ustanowione w art. 56 ust. 2 i art. 66 RODO.

⁸ Ustanowionych w art. 55 i 56 w związku z art. 60 RODO

W drugiej kolejności Trybunał orzekł, iż w przypadku transgranicznego przetwarzania danych wykonywane przysługujących organowi nadzorczemu państwa członkowskiego innemu niż organ wiodący uprawnień do wszczęcia postępowania przed sądem⁹ nie ma wymogu, aby administrator danych lub podmiot dokonujący transgranicznego przetwarzania danych osobowych, którego dotyczy to powództwo, posiadał główną czy też inną jednostkę organizacyjną na terenie tego państwa członkowskiego. Niemniej jednak, wykonywanie tego uprawnienia powinno być objęte terytorialnym zakresem stosowania RODO¹⁰, co wiąże się z przyjęciem założenia, że administrator danych lub podmiot dokonujący ich transgranicznego przetwarzania muszą posiadać jednostkę organizacyjną na terytorium Unii.

W trzeciej kolejności Trybunał orzekł, że w przypadku transgranicznego przetwarzania danych przysługujące organowi nadzorczemu danego państwa członkowskiego innemu niż wiodący uprawnienia do podnoszenia wszelkich zarzucanych naruszeń RODO przed sądami tego państwa członkowskiego oraz, w odpowiednim przypadku, do wszczynania postępowania sądowego, mogą być wykonywane zarówno w odniesieniu do głównej jednostki organizacyjnej administratora danych, która znajduje się w państwie członkowskim, do którego przynależy ten organ, jak i w odniesieniu do innej jednostki organizacyjnej tego administratora, pod warunkiem, że to powództwo dotyczy przetwarzania danych dokonywanego w ramach działalności tej jednostki organizacyjnej, a organ ten jest właściwy do wykonywania tego uprawnienia.

Trybunał potwierdził jednak, że wykonywanie tego uprawnienia wiąże się z przyjęciem założenia, że RODO ma zastosowanie. W niniejszym przypadku, ze względu na to, że działalność jednostki organizacyjnej grupy Facebook znajdującej się w Belgii jest nierozdzielnie związana z rozpatrywanym w postępowaniu przed sądem krajowym przetwarzaniem danych osobowych, za które, w odniesieniu do obszaru Unii, odpowiedzialny jest Facebook Ireland, przetwarzanie to jest dokonywane „w związku z działalnością prowadzoną przez jednostkę organizacyjną administratora”, a zatem wchodzi w zakres zastosowania RODO.

W czwartej kolejności Trybunał orzekł, że jeżeli organ nadzorczy państwa członkowskiego, który nie jest „wiodącym organem nadzorczym”, skierował przed dniem wejścia w życie RODO powództwo dotyczące transgranicznego przetwarzania danych osobowych, powództwo to może na mocy prawa Unii zostać podtrzymane na podstawie przepisów dyrektywy w sprawie ochrony danych¹¹, która nadal ma zastosowanie w odniesieniu do naruszeń ustanowionych w niej zasad popełnionych do dnia, w którym została ona uchylona. Ponadto powództwo to może zostać wniesione przez ten organ w związku z naruszeniami popełnionymi po wejściu w życie RODO pod warunkiem, że jest to jeden z przypadków, w którym rozporządzenie to przyznaje temu organowi uprawnienie do przyjęcia decyzji stwierdzającej, że dana operacja przetwarzania danych narusza reguły ustanowione w tym rozporządzeniu, i dzieje się to przy poszanowaniu ustanowionych w tym rozporządzeniu procedur współpracy i kontroli spójności.

W piątej kolejności Trybunał potwierdził bezpośrednią skuteczność przepisu RODO, zgodnie z którym każde państwo członkowskie przewiduje w swoich przepisach, że jego organ nadzorczy jest uprawniony do podnoszenia przed organami wymiaru sprawiedliwości wszelkich naruszeń tego rozporządzenia i, w odpowiednim przypadku, do wszczynania postępowania sądowego. Organ taki może więc powołać się na ten przepis w celu wszczęcia lub dalszego prowadzenia postępowania przeciwko jednostkom, nawet jeśli ten konkretny przepis jako taki nie został transponowany do ustawodawstwa danego państwa członkowskiego.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie

---

⁹Zgodnie z art. 58 ust. 5 RODO.

¹⁰Artykuł 3 ust. 1 RODO stanowi, że rozporządzenie to ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych „w związku z działalnością prowadzoną przez jednostkę organizacyjną administratora lub podmiotu przetwarzającego w Unii, niezależnie od tego, czy przetwarzanie odbywa się w Unii”.

¹¹ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. 1995, L 281, s. 31).

z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.